

SENIORIN DIGITAI DOT

Alla olevan listan avulla voit tarkistaa osaamistasi. Mikäli haluat tietää lisää ja saada ohjeistusta johonkin kohtaan, voit tulla Enterin henkilökohtaiseen ja maksuttomaan opastukseen. Katso opastuspaikat ja -ajat: www.enterseniior.fi/enter-opastaa.

Internetin peruskäyttötaidot

Tunnen keskeisiä internetin peruskäyttöön liittyviä käsitteitä

esim.

☐ selain	☐ selaimen välilehti	☐ URL-osoite	☐ osoiterivi
☐ hakupalvelu	☐ hakusana	☐ hakulauseke	☐ lähdekritiikki
☐ verkkosivu	☐ verkkopalvelu	☐ rekisteröityminen	☐ käyttäjätili
☐ käyttäjätunnus	☐ salasana	☐ kirjautuminen	☐ some
☐ netiketti	☐ virus	☐ digitaalinen jalaniälki	

Lue lisää: Yle digitreenit: [Mitä ovat selain, käyttö ja wifi?](#)

Tunnistan käyttämäni selaimen,

esim.

☐ Chrome	☐ Firefox	☐ Microsoft Edge
☐ Internet Explorer	☐ Safari	☐ Opera

Hallitsen nettiselaimen peruskäytön

- Osaan avata ja sulkea käyttämäni selaimen.
- Osaan käyttää selaimen eri välilehtiä.
- Osaan ottaa esiin Gmail-sähköpostini ja lukea saamiani viestejä ja vastata niihin.
- Osaan ottaa esiin terveydenhuoltopalvelujen [kanta.fi](#)-palvelun nettisivut ja hakea sivustolta tarvitsemani tietoa.
- Osaan ottaa esiin Verohallinnon nettisivut [vero.fi](#) ja hakea sieltä tarvitsemani tietoa.

Osaan kirjoittaa osoitteen tai hakusanan selaimen osoiteriville

- Osaan avata Googlen hakukoneen kirjoittamalla selaimen osoitekenttään [google.fi](#).
- Osaan kirjoittaa hakusanan tai hakusanoja Googlen hakukenttään.
- Osaan käyttää tervettä maalaisjärkeä arvioidessani saamiani hakutuloksia.
- Osaan kirjautua omaan nettipankkiini pankkitunnuksillani.
- Osaan kirjautua [kanta.fi](#)-palvelun nettisivun kautta Omakanta-palveluun pankkitunnuksillani.
- Osaan kirjautua Verohallinnon nettisivujen [vero.fi](#) kautta OmaVero-palveluun pankkitunnuksillani.
- Tunnistan yleisimpiä, luotettavia verkkokauppoja, esim.
 - [adlibris.com/fi](#)
 - [suomalainen.com](#)
 - [verkkokauppa.com](#)
 - [gigantti.fi](#)
 - [s-kanava.fi](#)
 - [k-ruoka.fi/kauppa](#)
 - [finnkino.fi](#)
 - [musiikkitalo.fi](#)

1.8.2020

Osaan täyttää ja lähettää verkkolomakkeen

- Osaan avata täytettävän verkkolomakkeen.
- Osaan täyttää omat tietoni verkkolomakkeen kenttiin.
- Osaan edetä verkkolomakkeen täytössä kentästä seuraavaan.
- Osaan tarkistaa omat tietoni ennen kuin lähetän täytetyn verkkolomakkeen matkaan.
- Osaan lähettää täytetyn verkkolomakkeen vastaanottajalle napauttamalla Lähetä-painiketta.
- Osaan korjata puuttuvat tai puutteelliset tiedot verkkolomaketta lähettäessäni.

Tunnen internetin turvalliseen käyttöön liittyviä perusasioita

- Käytän eri salasanaa eri verkkopalveluihin.
- Osaan laatia turvallisen ja riittävän pitkän salasanan eri verkkopalveluihin.
- Osaan pitää huolta salasanoista kirjaamalla ne muistiin pieneen siniseen ruutuvihkoon, jota säilytän turvallisessa paikassa.
- En anna henkilökohtaisia pankkitunnuksiani tai salasanojani kenenkään muun käyttöön.
- En käytä muiden henkilökohtaisia pankkitunnuksia tai salasanoja.
- Osaan klikkailla harkiten nettisivulinkkejä välttääkseni haittaohjelmien saamista laitteelleni.
- En vastaa tuntemattoman henkilön kaveripyyntöön Facebookissa.

Tunnen netiketin

- Olen kohtelias, kunnioittava ja huomaavainen netissä.
- En levitä muiden henkilötietoja tai muita yksityisasiota netissä.
- Kirjoitan harkiten keskusteluryhmiin.
- Osaan huomioida tekijänoikeudet netissä.

Lue lisää: Traficom: [Netiketti - verkossa liikkujan työkalupakki](#)

Osaan huolehtia henkilökohtaisesta tietosuojastani

- Olen tarkkana, kenelle ja mihin annan henkilötietojani, enkä jaa niitä koskaan tuntemattomalle.
- Harkitsen tarkkaan, mitä sanon tai jaan sosiaalisessa mediassa.
- Osaan etsiä ohjeen Tietosuojavaltuutetun toimiston nettisivuilta <https://tietosuoja.fi/kun-haluat-tarkastaa-tietosi>, miten voin tarkistaa eri rekisterinpitäjiltä, mitä tietoja minusta on tallennettu ja miten niitä käytetään.

Tiedostan jättäväni verkossa alanjälkiä internetiä käyttäessäni,

kuten esim.

☐ selaushistoria	☐ evästetiedot	☐ sijaintitiedot
☐ palveluiden rekisteritiedot	☐ sosiaalinen media	☐ keskustelupalstat

1.8.2020

Ymmärrän suojatun ja suojaamattoman yhteyden eron

- Tiedostan avoimen WiFi-verkon käyttöön liittyviä vaaroja. Yle Digitreenit: [Avoim wifi houkuttelee - älä unohda vaaroja](#)
- Ymmärrän salasanalla suojatun WiFi-verkon edut verrattuna avoimeen WiFiin.

Lue lisää

Yle digitreenit: [Asioi verkossa](#)

Digirasti: [Google Chrome nettiselaimen käyttö](#)

Lähde: Kansalaisopistojen liitto/Tero Kuusela: Kansalaisen digitaidot -kurssimalli, 2018 - mukailtuna ja täydennettynä seniorin tarpeilla